

Drets humans La realitat a Catalunya

“Molts sensesostre han tingut vides similars a les nostres”

Eduard Sala és el director de l'Obra Social de les Filles de la Caritat a la Barceloneta

Albert Solé

“Jo anava camí de ser director general de l'Univers, però un dia em va caure el món”. Eduard Sala (Barcelona, 1962) ha dedicat tota la seva vida a les entitats socials, primer a Càritas i actualment a l'Obra Social Santa Lluïsa de Marillac, un programa d'integració social de la Companyia de les Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül –atén més de 2.000 persones sense sostre o en risc d'exclusió social a l'any–, a més de crear la titulació universitària en educació social, que no existia. Aquesta, però, no és la vida que tenia planificada quan era jove i pensava menjar-se el món: “Jo volia ser com el meu pare, que era director administratiu d'una multinacional, però una crisi similar a l'actual va escombrar el seu sector i jo vaig entrar en crisi després de veure'l patir molt”.

Sala feia poc que havia començat la carrera d'econòmiques. La va deixar, i va començar un procés de conèixer-se a ell mateix: “Em vaig preguntar qui era i què havia vingut a fer al món, i vaig començar a col·laborar com a voluntari a Càritas”. La seva activitat va anar creixent en aquesta entitat de l'Església fins que va arribar a ser-ne el cap d'acció social. Va fer un parèntesi de dos anys per centrar-se en la tasca a la universitat, fins que fa 12 anys les Filles de la Caritat el van anar a buscar perquè adaptés al segle XXI l'Obra

Social Santa Lluïsa de Marillac, situada al barri de la Barceloneta, que aquest any ha complert 35 anys. Ell se sent incòmode quan li diuen que és el líder de l'Obra perquè entén que la seva és una feina d'equip, concretament de 132 persones que treballen cada dia a l'edifici del carrer Sant Carles, de les quals només 29 són professionals. “Encara que sóc conscient del meu lideratge, els lideratges es posen a prova quan un marxa d'aquell lloc, i si ha sigut potent per empoderar els altres, allò continuarà, i tinc clar que això continuarà quan jo marxi”, diu.

Donar menjar és del s. XIX

L'Obra Social Santa Lluïsa de Marillac ajuda les persones sense llar amb un centre de dia que els dona esmorzar i dinar i fan tallers durant el dia, però també ajuda persones que no tenen família en situació d'exclusió social amb problemes de drogues, malalts de sida i també interns a les presons, o excarcerats que necessiten orientació. Un altre dels serveis, en què són els únics a tot Barcelona, és el d'habitacions per a persones derivades dels hospitals que han de passar la convalescència a casa i no tenen ningú que els cuidi. El servei de lliurament d'aliment exclusiu per a persones de la Barceloneta va començar com a complementari, i s'ha convertit en fonamental: “No ens agrada fer-ho. Repartir aliments al segle XXI és un servei assistencial del segle XIX, però s'ha acabat convertint en bàsic perquè la gent actualment no té garantit el menjar. O paguen sostre o mengen. És molt patètic”. Eduard

Eduard Sala anava per a empresari agressiu fins que va fer un tomb a la seva vida per acabar convertint-se en líder social. MANOLO GARCÍA

Lament
“Hem assumit que una part de la població quedarà exclosa per sempre”

Sala explica que cada dia hi ha gent fent cua davant la seva porta que mai s'hauria imaginat que ho hauria de fer i que passa molta vergonya. De fet, segons explica, hi ha gent que li demana anar a buscar el menjar en un altre moment i d'amagat perquè no els puguin veure. “Això no és un botiga. Aquí no pots triar què et vols endur, i això és un estigma indigne per a molta gent”, afirma. Per ell, el pitjor és que la crisi econòmica actual és un atemptat contra la dignitat de les persones: “El dret a l'habitatge, la feina i l'alimentació és un dret fonamental que s'està vulnerant, i ho estem entomant com si fos normal”.

Aquest líder social que volia ser un empresari agressiu explica: “Una de les coses que aprens més ràpidament aquí és la fortalesa de la gent malgrat tot, però també l'absoluta fragilitat i vulnerabilitat

de les persones. No estem vacuats, mai, i anem per la vida com si guanyéssim la mort, com si algú ens hagués assegurat no sé què, però no és així”. De fet, recorda: “La gent es pensa que les persones sense llar han arribat del planeta Orió i la gran majoria han tingut trajectòries vitals similars a les nostres”. Del que està més orgullós Eduard Sala de la feina que fan a Santa Lluïsa de Marillac és de la mirada que tenen tots els que hi treballen, “una mirada horitzontal des del profund respecte cap a l'altre”.

“Durant els 12 anys gloriosos en què en aquest país hi havia molts diners no vam ser capaços de baixar del 15% de pobresa estructural, i ara ni tan sols somiem a canviar aquesta situació i ja assumim que una part de la població quedarà per sempre més exclosa de la societat”, lamenta. ■

El Tercer Sector veu “insuficient” la partida social dels pressupostos

ARA
BARCELONA

La Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya celebra que els pressupostos de la Generalitat per al 2015 siguin “els primers de l'era Mas en què no hi ha retallades”, però deixa clar que la partida destinada a temes socials “no és suficient”. Així ho va afirmar ahir la seva presidenta, Àngels Guiteras, en una entrevista a TV3. Després de valorar positivament el “tímid canvi de tendència” dels comptes públics, i l'augment de partides com la de suport a la família o la d'atenció a la infància i l'adolescència, va matisar que es tracta de “molt poca quantitat” respecte a les “grans necessitats” del

La presidenta de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya, Àngels Guiteras. P. TORDERA

Tercer Sector. Guiteras va recordar que les entitats socials no tenen els recursos necessaris per fer els pagaments: “Tenim un deute de 50 milions d'euros”. Uns diners, segons va dir, que haurien de sortir de la lluita contra el frau fiscal.

La presidenta del Tercer Sector va destacar que el percentatge que Catalunya destina a la protecció social per habitant “és un 3% més baix que en altres comunitats i un 7% inferior a la mitjana europea”. “I la pobresa severa s'està cronificant”, va afegir, per demanar al Govern que treballi per garantir necessitats bàsiques de la població com l'alimentació, l'habitatge i la renda mínima.

Al llarg de l'entrevista, no es va estar de referir-se a la pobresa energètica. “L'executiu català ha sigut pio-

ner a abordar les dificultats que tenen algunes persones per pagar el subministrament de serveis bàsics”, va admetre, i va acusar les empreses subministradores de ser coresponsables d'aquesta problemàtica. És més, va demanar a les companyies energètiques “solidaritat” amb les més de 300.000 persones que necessiten que se'ls condoni el pagament de les seves factures.

Precisament, demà se celebra una reunió de la Taula sobre la Pobresa Energètica, en què s'espera que el Govern expliqui a les organitzacions socials que la integren l'acord a què ha arribat amb les principals subministradores d'energia per esquivar la suspensió del decret de pobresa energètica del Tribunal Constitucional. ■